

ЗВІТ
за результатами проведення онлайн-анкетування
різних груп зацікавлених осіб
ОПП «Мова і література (англійська). Переклад»
за спеціальністю В11 Філологія
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Метою проведення опитування є отримання об'єктивної інформації щодо пропозицій та зауважень до змісту обраної для обговорення у 2025 році освітньо-професійної програми (ОПП) за спеціальністю В11 Філологія з метою її вдосконалення та покращення якості підготовки фахівців.

Опитування підготовлене та проведене викладачами кафедри англійської філології. Для участі в анкетуванні запрошені різні групи зацікавлених осіб (стейкхолдерів): здобувачі вищої освіти, батьки здобувачів вищої освіти, абітурієнти, батьки абітурієнтів, випускники, роботодавці, науково-педагогічний персонал університету, адмінперсонал університету та інші зацікавлені особи. Всього в анкетуванні взяли участь 44 особи.

Розподіл респондентів за групами:

- Випускники програми: 6 (14%)
- Здобувачі вищої освіти (студенти): 10 (23%)
- Роботодавці: 2 (5%)
- Науково-педагогічний персонал університету: 14 (32%)
- Батьки здобувачів вищої освіти: 1 (2%)
- Абітурієнти: 1 (2%)
- Батьки абітурієнтів: 8 (18%)
- Адміністративний персонал університету: 1 (2%)
- Інші зацікавлені особи: 1 (2%)

Такий розподіл респондентів опитування свідчить про широке залучення до процесу оцінювання програми різних категорій стейкхолдерів, що забезпечує багатовимірність, об'єктивність і репрезентативність отриманих результатів. Такий склад учасників опитування дозволяє розглянути освітню програму не лише з позиції

її внутрішньої організації, а й кризь призму очікувань, досвіду та потреб зовнішнього середовища.

Найбільшу частку респондентів становить науково-педагогічний персонал університету (32%). Це свідчить про високий рівень залученості НПП до процесів внутрішнього забезпечення якості освіти, їхню зацікавленість у вдосконаленні програми та готовність до її критичного осмислення. Водночас саме ця категорія респондентів володіє глибоким розумінням логіки побудови освітніх компонентів, механізмів формування компетентностей і результатів навчання, що надає їхнім оцінкам фаховості та виваженості.

Вагомою є частка здобувачів вищої освіти (23%), що засвідчує активну позицію ЗО як безпосередніх учасників освітнього процесу. Їхні відповіді є особливо цінними, оскільки відображають реальний досвід навчання за програмою, рівень задоволеності змістом освітніх компонентів, практичною підготовкою та умовами організації навчання. Присутність цієї групи у вибірці респондентів підтверджує реалізацію студентоцентрованого підходу в межах ОПП.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Ваша електронна адреса (для подальшого обговорення Ваших пропозицій).
2. Яку групу зацікавлених осіб Ви представляєте?
3. Якщо Ви роботодавець, опишіть сферу Вашої діяльності та професійної зацікавленості.
4. Вкажіть Ваші пропозиції та/або зауваження щодо змісту обраної для обговорення освітньо-професійної програми.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ

Аналіз відповідей респондентів щодо освітньо-професійної програми «Мова і література (англійська). Переклад» засвідчує високий рівень схвальної оцінки її змісту, структури та практичної спрямованості з боку різних груп стейкхолдерів – науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти, випускників, роботодавців, батьків ЗО, абітурієнтів, адмінперсоналу університету ті інших зацікавлених осіб. Переважна більшість відгуків має позитивний характер і підкреслює, що програма є

логічно вибудованою, цілісною, гармонійною та такою, що забезпечує послідовне формування як загальних, так і фахових компетентностей майбутніх філологів-перекладачів.

Респонденти неодноразово акцентують на продуманості структури освітньої програми, у якій органічно поєднано лінгвістичну, літературознавчу та перекладацьку складові. Відзначається поступове ускладнення освітніх компонентів, що сприяє поетапному розвитку професійних умінь здобувачів освіти та формує цілісне фахове мислення. Позитивно оцінюється міждисциплінарний характер програми, який дозволяє інтегрувати мовні, літературні та перекладацькі знання в єдину систему підготовки, що відповідає сучасним європейським підходам до філологічної освіти.

Окремо підкреслюється збалансованість теоретичної та практичної підготовки. Респонденти звертають увагу на значну кількість практикоорієнтованих освітніх компонентів і різних видів практик, які сприяють поступовій адаптації здобувачів освіти до реального професійного середовища. Велика кількість годин, відведених на вивчення англійської мови та перекладацьких дисциплін, розглядається як ключовий чинник якісної підготовки конкурентоспроможного фахівця. Особливо позитивно оцінюється перекладацька складова програми, зокрема можливість формування перекладацьких компетентностей з двох іноземних мов, що значно підвищує професійну мобільність випускників.

Вагомою перевагою освітньо-професійної програми респонденти вважають багатомовну підготовку: вивчення двох іноземних мов із можливістю обрання третьої. Такий підхід розглядається як відповідний до європейських освітніх практик і як суттєва конкурентна перевага випускників на сучасному ринку праці. Респонденти також наголошують на актуальності змісту програми, відповідності сучасним вимогам філологічної та перекладацької освіти, чіткому описі компетентностей і результатів навчання, що забезпечує прозорість і зрозумілість освітнього процесу.

Відзначається також студентоцентризований характер програми, можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, розвиток критичного мислення, креативності, громадянської відповідальності та національно-патріотичного виховання. Деякі респонденти особливо підкреслюють важливу соціально-культурну місію програми у підготовці перекладачів, здатних здійснювати якісний переклад

української літератури іноземними мовами, що має важливе значення для представлення української культури у світовому просторі.

Позитивно оцінюється освітньо-професійна програма і з боку випускників, які відзначають її сучасність, логічність, чітку структурованість та суттєві позитивні зміни порівняно з попередніми роками. Роботодавці та представники професійного середовища наголошують на практичній цінності програми та її відповідності запитам сучасного перекладацького ринку.

Надані респондентами зауваження та пропозиції мають конструктивний характер і спрямовані на подальше вдосконалення та розвиток програми відповідно до динамічних змін у професійному середовищі. Насамперед простежується запит на посилення практичної складової підготовки: збільшення кількості практичних занять, розширення обсягу виробничої практики, активізацію співпраці з роботодавцями, можливість працевлаштування здобувачів освіти за результатами проходження практики, а також залучення до занять носіїв мови.

Окремо наголошується на доцільності оновлення змісту окремих дисциплін відповідно до сучасних потреб ринку праці, зокрема розширення тематики перекладу медіатекстів, наукових, науково-популярних та науково-технічних текстів, а також розвитку медіапекладу. Важливою рекомендацією є впровадження роботи з сучасними перекладацькими технологіями та CAT-інструментами (SDL Trados, Smartcat, Crowdin тощо), що розглядається респондентами як суттєва конкурентна перевага для майбутніх випускників.

Частина респондентів звертає увагу на необхідність розвитку soft skills, зокрема навичок публічного виступу, професійної комунікації, стресостійкості та вміння екологічно сприймати критику, що є важливими для адаптації випускників до професійного середовища. Також висловлено пропозицію приділити більше уваги підготовці з усного та синхронного перекладу. Окремі зауваження стосуються оптимізації співвідношення теоретичного і практичного матеріалу та вдосконалення форм подачі теоретичних знань. Поодинокі коментарі торкаються покращення матеріально-технічних умов, що не стосується безпосередньо змісту освітньої програми, однак свідчить про загальну зацікавленість у підвищенні якості освітнього середовища.

Узагальнюючи результати опитування, можна констатувати, що освітньо-

професійна програма «Мова і література (англійська). Переклад» користується високим рівнем довіри та підтримки з боку всіх груп стейкхолдерів, сприймається як сучасна, актуальна, логічно структурована та практикоорієнтована. Висловлені рекомендації відображають природний запит на її подальшу еволюцію відповідно до тенденцій розвитку перекладацької галузі та ринку праці. Це дає підстави стверджувати, що програма повною мірою відповідає сучасним вимогам філологічної освіти, очікуванням професійного середовища та має значний потенціал для подальшого розвитку.